Suppono 1.° non omnem entitatem posse immediate hypostatice assumere. Ita Suarius 3.° tomo 3.ae partis disp. 13. & Vasquez 3.a parte disp. 27. cap. 2. Probatur quia quod nec est subsistentia, nec subsistentiam habet, non potest alteram naturam immediate assumere: atqui dantur multae entitates quae nec sunt subsistentiae nec subsistentiam habent, ut patet: ergo non omnis entitas potest immediate hypostatice assumere.

Suppono 2.° nullam naturam substantialem inte-rius ratione posse immediate assumere hypostatice. Probatur quia nulla natura intrinsece ratione includit subsistentiam, sed potius illam excludit ut patet inductione: atqui sola natura subsistens potest assumere: ergo nulla natura posse quae natura est potest assumere, siquidem nulla quae natura est, subsistens est. Ergo potest nullius naturae posse assumere aliquam rem.

Suppono 3.° subsistentiam absolutam, si in Deo admittatur, non posse hypostatice assumere naturam creatam. Ita Vasquez 3.a parte disp. 27. numero 4. contra Suarium 1.° tomo 3.ae partis disp. 13. sect. 1.a § dico 2. & contra Albertinum tomo 2. corollario 11. ex principio dubitatione 2. numero 1. Probatur quia subsistentia aliena quae potest immediate assumere naturam, debet supplere subsistentiam creatam: atqui illa subsistentia absoluta non potest supplere subsistentiam creatam, quia non terminaret ultimate ipsam naturam assumptam, esset enim ipsa natura adhuc assumptibilis a subsistentiis relativis per quas ultimate terminaretur, ut de facto terminatur natura divina etiam in opinione quae subsistentiam absolutam concedit. Immo talis natura creata sic assumpta per subsistentiam Dei absolutam adhuc foret terminabilis per propria subsistentia, siquidem esset terminabilis per alteram relativam: ergo non potest talis subsistentia absoluta assumere naturam creatam hypostatice

Vtrum 1.a ... subsistentia creata possit alienam naturam terminare. Resp. negative. Ita Diuus Th. 3. p. q. 3. art. 1. ad 2.m quem sequitur Suarius disp. 34. sect. 5. n. 56. et 1. tomo 3.ae p. disp. 13. sect. et 2. tomo 3.ae p. disp. 54. sect. 1.a § 2.o Dicendum. Enriq. lib. 1. [illegible] cap. 23. n. 1. Conimb. 1. de generatione 4. q. 6. art. 5. § [illegible]. Vasques 1.a p. disp. 134. n. 6 et disp. 270. n. 26. et 3.a p. disp. 25. n. 12. et disp. 29. n. 7. Valencia 3. p. disp. 1.a q. 7. puncto 6. Probatur facile quia implicat quod modus intrinsecus alicuius rei modificet rem cuius non est modus: atqui subsistentia creata est modus sed [illegible] ut probavimus supra q. 7. cap. 1. 2. et 3. ergo implicat quod separatus a sua realitate aliam realitatem alienam hypostaticam possit assumere: sicut implicat quod inhaerentia unius accidentis sit inhaerentia alterius. Neque [illegible] Deus elevare subsistentiam creatam ad efficiendum in genere causae [illegible] quia ipsa natura substantiae non potest, 1.a adhuc [illegible] [illegible] subsistentiae creatae, quod est modificare essendo idem realiter cum re modificata.

Sententia opposita [illegible] Petavius 3. p. q. 3. art. 1. disp. 1. et Hurtado disp. 11. Metaph. sect. 6. n. 82. et 83. Et Albertinus 2. tomo corollario [illegible] 7. et praedicamento subst. q. 7. n. 7. et alij apud Suarium tomo 1.o 3.ae p. disp. 13. sect. 4. Probatur sententia dicens si subsistentia creata non posset naturam alienam terminare, sequeretur quod Angelus lumine naturali cognosceret evidenter in Christo D. [illegible] incarnationis quod ad [illegible]: sed hoc negatur [illegible]: ergo illud ex quo sequitur non debet concedi. Probatur sequela

qᵃ Angelus cognoscit natᵃ vanitatē Christi n̄ habere ppriā subsis-
tentiam: deinde agnoscit talem vanitatem n̄ poē conservari sine aliqua
subsistentiā: ergo si aliunde implicat qd habeat subsistentiā alienā
creatā, evidenter Angelus cognoscit talē vanitatē eē terminatam
subsistentia divina aequè illum hoiem eē Deum et mysterium incar-
nationis impenetratum.

R. negando seqlam, ad illius pbaēm
nego ass. quia n̄ Angelus evidenter cognoscat vanitatē n̄ poē eē sine
aliqua subsistentia: et n̄ poē hēē alienā creatā, tn̄ n̄ cogno-
scit evidenter illā vanitatem carere ppria subsistentia, qa pōt du-
bitare n̄ videndo ibi creatā subsistentiā, an Deus ipsi Angelo cō-
cursum deneget ad illā subsistentiā ibi positā cognoscendā: et
n̄ Angelus circa qd defacto habeat evidentia spectato n̄ ordine
: tn̄ consideratâ omnipotentia Dei pōt Angelus circa ipsa, qd cognoscat
defacto falli: aequè nec fallit n̄ iudicat de illis, sed iudiciū
suspendit.

Colliges hinc 1. Angelos n̄ assumpsisse hyposta-
ticē natā illa corpora in qq aliqm apparebant, sed tn̄ illa corpora me-
taphorice assumpsisse, qatenus illa movebant, ut Intelligentiae coelum movent:
un actiones quas in illis exercebant vitales vera vitalitate eē
n̄ poterant, cum eēnt a principio vito extrinseco ipsis corporibus.

Colliges 2. implicatoēm obiqm subsistent-
ia creata n̄ pōt assumere nām alienam n̄ eē ex eo parte qd nā
aliena assumi repugnat, pōt n̄ assumi a subsistentia divina: nec ex eo
parte qd subsistentia aliena absolute n̄ pōt assumere, assumit n̄

subsistentia altera divina naturam humanam sed hic ex eo quod talis subsistentia, nempe modus unius rei non potest modificare, et assumere modificando alienam naturam.

Colliges 3º non esse eandem rationem de puncto terminante lineam ac de subsistentia creata naturam nostram: unde licet punctum terminans possit (quod damus et non concedimus) terminare alienam lineam, tamen subsistentia non poterit alienam naturam: quia saltem punctum est quid reale et realitas: at subsistentia est modus (quod si foret realitas, ut Turbado disp. 11. Metaphysicae sect. 4. nº 82. et Albertinus 2º tomo disp. 3. de subsistentia q. 2. nº 9. et q. 7. nº 13. existimaverunt) adhuc dicendum esse non posse subsistentiam quamlibet naturam terminare, sed tantum illam quae est eiusdem speciei cum propria. Nam potest non non variare illius naturam [illegible] et sicut forma sublunaris non potest naturam coelestem informare; sic subsistentia humana (angelica) non potest naturam equinam sustinere.

Quaestio 2ª. Utrum subsistentia increata possit alienam naturam hypostatice assumere? Respondeo affirmative. nam de fide est subsistentiam Verbi increatam hypostatice naturam humanam sibi assumpsisse. Sunt tamen contra hanc fidei veritatem aliquando argumenta, quae ut veritas magis comprehendatur sunt proponenda.

Primum. subsistentia Verbi est ens completum, natura vero incompletum: atque ex ente completo et incompleto non fit unum per se: ergo subsistentia divina Verbi non potest hypostatice sibi unire naturam humanam, alioquin Christus non esset unum per se. Respondeo distinguendo Minorem. concedendo ex ente completo et ex ente incompleto non fieri unum per se in eodem genere, ubi talia entia sunt et conveniunt uni completa et alteri incomple-

eta: negando nº si sumantr in diviso genere.

Ad 1m. Verbum divinum non terminat hypostaticè humanitatem quatenus ipsum Verbum est ens completum in genere entis substantialis per se subsistentis, sic non includit rationem divinam sed quia non terminat per alias rationem humanam: et sic potest componere cum natura humana unum ens substantiale per se subsistens quod constat ex natura humana et ex Verbi subsistentia. Item natura humana est ens incompletum in genere entis per se subsistentis: nam in genere ideo incompletum ens est; unde potest etiam cum Verbi subsistentia componere unum ens completum in genere entis per se subsistentis.

Ad 2m. si natura creata potest subsistere per divinam subsistentiam, potest etiam intelligere per divinam intellectionem, et velle per divinam volitionem, et operari per divinam actionem et per immensitatem Dei: et hoc non est dicendum: ergo nec illud. Resp. 1º negando maiorem quia cognitio et volitio formalis pendet logice a cognitione et volitione effectivis eiusdem potentiae vitalis, et per illas intelligit et vult, ut diximus in tract. 2 huius operis q. 2 cap. 4.

Resp. 2º negando etiam maiorem et assignando diversam rationem etiam pari, quia intellectio formalis et volitio et ubi formale sunt formae accidentales, et ideo Deus non potest supplere per aliquid divinum formas quae non sunt formae, quia non potest rationem formae informantis habere. Et ratio est quia formae accidentales dependent a subiecto per unionem dependentiam seu passionem quae est causalitas subiecti erga ipsas formas: sed Deus non potest dependere ab aliqua natura: ergo nec habere rationem formae erga illam.

Ad 3m. et in opinione quam non sequimur, asserente tales formas dependere per unionem distinctam quando formae sunt reales, per indist-

tincti qn sunt modales, et dari discriminis ratio qa hec unio e intrinsica sibi eficienti : id n pot intrinsice aficere Deum : go Deus n pot habere raim sibi etc in ista opine : at ex eo qd Deus habeat raim pure tti, nullum seqr absurdum. De his Fiata(?) Fgydi-us 1o tomo lib. 4. q. 1. art. 2. aro 10 : q facto uo Deus supleat concursum spei intelligibilis in visione beata de ximeri(?) intra 2.

Caput 2m

De his, qs point asumi hypostatice.

Suporo 1o id qd n het conatum subsistentia n pse asumi hypostatice. Ita coiter aes de ptor facile qa id qd n het conaturam subsistentia n het aliqd qd suplere debeat illa diuina subsistentia aqu asumitr hypostatice. Suporo 2o qd ex 1o infert n oem entitate pse hypostatice asumi, qa n ois entitas het conaturam subsistentia at pt in oibus accidentibus, un nullu accis asumi pot ut docet Suareius 1o tomo 3a pis dsp. 14. sect 4. d 3o tomo 3a pis dsp. 47 sect. 3. § superest d dsp. 49. sect. 4. § dico 1o Valencia 3a pe dsp. 1. q. 4. Vasques 3. pe dsp. 30. cap. 1o Albertinus 2 tomo corollario dubiis(?) ex predicamento subie q. 6. dsp. 2. no 1o Lorca 3. pe dsp 27 no 13.

Dico 1o Ð aliqua na cois separata ab inferioribus asumi pot hypostatice. Ps neg. Ita coiter Th. Pbr facile qa nulla dat na cois ab inferioribus separata ut Gbarines(?) tract. 3. q. 3. cap. 1 d 2. d suponi(?) ab oibus : go nulla na cois separata

317

asumi pȏt. Oplima e ōtra qd ·n· n̄ hēt eē actuale asumi negt. Idem dicendum e de qlibet gradu Meth.° alicuius indiui dui vg de adu Socratis n̄ pȏe scilz asumi hypostatice qr in re ipsa asumantr oēs gradus ipsius Socratis. Vide q̄ diximus hac 3. q. 3. cap. 2. § isto.

Ota 2.ª Ōrā subialis psonata seu subsistens reduplicatiue sumpta asumi pȏt. R̄ neg.° Ita cōiter Phr q. n̄ pȏt asumi rā psonata reduplicatiue accepta, qr asumatr ipsa psonalitas seu subsistentia: atq implicat, qd rā si accepi ipsa psonalitas siue creata siue increata sit asumatr: g.° implicat qd rā si accepta asumi pȏt. Pbo Min. q.ª subsistentia seu psonalitas e fratr ultimus trās ꝯplementū rēi subialis: g.° implicat subiectum trium terminari: g.° implicat asumi ab alio trō seu ab alia subsistentia, aliāq id qd e fratr tale fieret n̄ tale; uide q̄ diximus in hoc trac. in hac 1.ª pē q. 7. cap. 1. q.ª 1.ª et 2.ª

Oppones 1.° si foret possibilis subia creata distincta trō uirtute asua subsistentiā pȏt asumi hypostatice: g.° et rā ꝯtinens subsistens e reduplicatiue asumi pȏt. Pbo aīs q.ª subsistentia Verbi pȏt de facto terminare nām diuām, qr terminet Paternitatem: g.° et aliqu subsistentia aliena pȏt terminare illam nām habens ipse subsistentiam uirtute trō distinctā, qr terminaret ipsam subsistentiam. R̄ ꝯcedendo aīs et negando ōsam et rō e q.ª ex eo qd subia subsistens p subsistentiam uirtute trō distinctā, asumeretr sat sequetr asumi ipsam subsistentiā sūl identice, qd n̄ repugnat ut liquet ex pbaōe antecedentis: et ex eo qd subia ꝯtinens subsistens e asumeretr, sequetr qd ipsa subsistentia fratr et im.° asumeretr, qd trō implicat.

55

Ota 3a. V. äis subia creata siue

sit cöpleta in gnere nrẽ, siue incöpleta hëri q potens hëre natem
subsistentia asumi pöt hypostatice a Deo. Rsf aff. Pbr 1a. illa q
hënt q hëre point createm subsistentia, cuius lö diña subrroga-
ri pöt q ut hypostatice asumi: atq äis subia creata siue sit cö-
pleta, siue incöpleta hët q hëre pöt subsistentia createm, cuius lö
diña subrrogari pöt, g. äis pöt hypostatice asumi. Mi. q sola
indiget pbaöe pbata fuit supra q. 8. cap. 1. 2. d 3.

Ota 4. V. subia increata cöpleta in g-
nere nrẽ, nempe nä diña, quatenus pcise cösideratr excludens sub-
sistentias, pöt hypostatice asumi a subsistentia creata? Rsf neg.
cötra Gylius lib. 2. trac. 4. cap. 2. nö 7. Pbr 1a. unio hypostatica
semp ë intrinsice in nä q asumitr, d n intrö näm asumptam
terminante ut pt in Chrysto D.: atq nä diña n pöt recipere inse
intrinsica unionem hypostatica, aliq mutaretr: g. n pöt hypostatice asu-
mi a creata subsistentia. 2o. Pbr argo q cap. 1. gla 1a. pbavimus n
pöe creatam subsistentia terminare alienä näm.

Oppones 2o. nä subialis pt subsistens n
pöt asumi: nä subialis pt nä ë n pöt asumi: g. n pöt absolute
asumi. Pbo ötiam qa nä q cösideratr pt ë subsistens q cösideratr q-
ut nä ë subsistens: si 1m sumitr reduplicative qu subsistens ë: si
2m sumitr reduplicative qu tm nä ë: g. si in his duabus cösideraöi-
ibus asumi n pöt ut diximus gla 2. d gla 4. absolute asumi
n pöt. Rsf negando ötiam ad illius pbaöem nego äis pöt n nä
subialis cösiderari absolute ut potens hëre subsistentia nadum qn cösi-
deratr pt illä hët: q pt illä excludit: d sic absolute cöside-

318

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

considerata et sine ulla reduplicatione assumptibilis est ut dixi q. 3.

Hic de eius subsistentia et de subsistentiis creatis dicta sufficiant, quae Theologiae sacrae de incarnatione et trinitate speculationes potuerunt inservire: de autem subsistentia increata quae in supernaturalis tractatione, item de subsistentia absoluta quae ab aliquibus ponitur in Deo; et de subsistentiis relativis in tract. 12. nobis aliquid dicendum erit, siquidem in tractationes de ente increato et de illius attributis. Nos igitur in hac 1a parte 3i tract. in quaestione de subsistentiis multa inglucavimus suscitamus.

Finis. Laus Deo.

348

Pars 2. de qntitate.

Q.o 1.a

De roe fiali et effi fiali.

Caput 1.m

Q. sit rao fialis qntitatis.

Q.la 1.a Q. extensio aptitudinalis per ordinem ad locum sit fialis rao qntitatis? ante resolutionem notandum 1.o extensionem per ordinem ad locum ee pote vel actualem vel aptitudinalem. Actualis tunc datur qn oes ptes sunt unitæ et ordinatæ ita ut 1.a pars uniatur tm 2.æ, et 2.a 3.æ, et 3.a 4.æ etc. Aptitudinalis e pro passiva, seu ipsa met entitas postulans hanc illam actualem extensionem. Notandum 2.o essentiam qntitatis non pote consistere in extensione illa actuali per hanc pot Deus exuere, quod extenuat qntitatem si nempe efficiat ut qlibet pars qntitatis uniatur singulis et oibus. His notatis

R. extensionem aptitudinalem per ordinem ad locum ee roem fialem genericam qntitatis, aequin non ee adeqatam. Prob. facile qa rao generica alicuius rei e qd qvenit ad-

essent adequata illius rei n° tn̄ ē illius adequata rāo nec inadequata destinctiva: atq ita se hēt extensio aptitudinalis p ordinem ad locum cū q̄ntitate; q° ē illius rāo fotis generica. Maior p̄bat in alio cū hōis minor q ad 1.am p̄bat in alio. q. ōibus ēēs n. patentr extensionem aptitudinalem ad locum ēē dactiā q̄ntitatis. Pbo Maior q ad 2.am p̄bat q. ratio n. ēē rāo destinctiva q. extensio aptitudinalis in ordinem ad locū reperitr in ōi ente mati, ergo in mati subia et in accidentib mati, vel q̄ntitate: q. n. p̄bat ēē rāo destinctiva q̄ntitatis, sicut ōl n. p̄bat ēē rāo destinctiva hōis, q. reperitr et in equo et leone.

Opponens tn̄ q̄ facto d alijs appositū asserentibus, q̄s sequitr Poncius q. Metha. 13. q. 1. sect. 4. nō 27. d. ubius et q̄ntitate q. 1. nō 27. Extensio aptitudinalis ad locum reperitr tn̄ in q̄ntitate: q. ē illius rāo adequata et destinctiva. Pbo āns q. si reperiretr in alio ēēt vel in subia mati: atq subia matis sine q̄ntitate ē indiferens ad habendas p̄tes ordine q̄ntitatis extensas et unitas singulas singulis: q. n. reperitr in illa aptitudinalis extensio p ordinem ad locū.

R negando āns ad illius p̄bationem nego 2 min. q. mali ens mati ē indiferens ad 3 fusionem. q̄d pbo l. q. Quaelibet pars entis matis aboreret ut supplerus infinitas uniones, q q unientr infinitis partibus uniendo se singulis q sunt in toto: atq 3fusio n. datr sine istis unionibus: q. ipso q. ōl ens mati aboreret 3fusionem: q. mali ens mati ē indiferens ad 3fusionem.

2.° 1ª Quaelibet res aboreret illud, q q̄d dis-

porali ab intellectu: sed ex natis dispositis ad intentionem per illam confusionem, sicut generet per illa etiam nullam naturam quam habet in dispositio-
bus separatim unitis & ordinatis: quo aboleret confusionem, aquinum non est indifferens ad illam. Unde exsuppositione quod denuderet quantitate conservabitur a Deo per eandem actionem qua physice tamen fundabat quantitate conjunctionem: ad hoc autem ut confundatur requiritur et productio influentiarum unionem qua uniant quodlibet partem omnibus & singulis.

Colliges hinc formalem rationem quantitatis non esse extensionem actualem per ordinem ad totum quod valebant Bellarminus lib. 3. de sacramento Eucharistiae cap. 7. Fonseca 5. Metaph. cap. 13. q. 1. sect. 4. Vasquez 1a. parte disp. 196. cap. ultimo, Rubius de quantitate q. 1. num. 13. Nec esse ad saeculum: in inveniens quod in quantitate deninitas confusa non debet figura per ut figura accipitur per ultima superficie terminante tunc non daretur ultima superficies terminans quo aliqui item hoc non unicatur superficiei quae est in medio cum tamen deberet esse unita omnibus; unde sequitur fore multiplicandas superficies in quantitate quae confunderentur: quia partes corporis quantitativi unientur superficiebus: quarum partes, quae ante confusionem sat erat unita alteri parti in confusione debent uniri omnibus & singulis aliis partibus, proinde non multiplicandas esse superficies.

Dico 2.º Extensio aptitudinalis per ordinem ad locum replendum est formalis ratio quantitatis. Pro notandum est ante resolutionem 1.º extensionem per ordinem ad locum esse partem & actualem & aptitudinalem. Actualis tunc datur, quando partes corporis quantitativi actu replent locum aptitudinalis quando tales partes actu non replent spatium postulant tamen illud replere. 2.º notandum formalem quantitatis non posse

sistere in extensione actuali per ordinem ad locum, quia Christus D.
in sacramento Eucharistiae habet suam quantitatem; et tamen talis quantitas
non replet locum, cum sit tota sub quolibet puncto hostiae sacratae
hic probatis.

1. Per extensionem aptitudinalem per ordinem ad
locum replendum esse rationem formalem quantitatis dicitur. Ita videtur
sentire Suarius disp. 40. sect. 4. nō 3. et Zotme in 3am partem disp.
48. sect. 1. § ijs et Conimb. q. 1. de quantitate art. 2. et Furtado
disp. 13. Metha. sect. 9. nō 36. Probatur facile quia illa est ratio formalis
formalis alicuius rei quae illam distinguit ab alijs: atque quantitas distinguitur
ab alijs entitatibus tanquam per aliquid intrinsecum sibi, per extensionem
aptitudinalem in ordinem ad locum replendum: ergo talis extensio
est ratio formalis formalis quantitatis.

Observatur quod ratio adaequata quantitatis
consistit in extensione aptitudinali ad totum et in extensione aptitudi-
nali ad locum; atque in illa consistit ut in ratione generica: quia in ista poni
debet ut in ratione formali. Atque ita definitur quantitas: Extensio apti-
tudinalis partium repletiva loci. Hoc est autem intelligendum has aptitudines
esse aliquas rationes: sunt enim in se positivo quodam positivo, sicut potentia
quam habet substantia ad extendendum per se positivum quod est et indistinctum
ab ipsa re cuius est potentia.

Dices linea et superficies sunt quantitates:
et tamen non sunt repletivae loci siquidem neutiquam replent locum: ergo extensio
aptitudinalis per ordinem ad locum non potest esse ratio formalis formalis quanti-
tatis. Probo Min. quia quod replet locum circumdatur a superficie corporis ambi-

natis, ideo linea non potest circumdari a superficie cum linea sit tantum longa et superficies sit lata, quia linea non potest replere actualiter aeque in non est loci repletiva. Deinde probatur de superficie quia una superficies nunquam expellit aliam a loco in quo ipsa est, ergo non illum replet.

Respondeo negando minorem ad alias probationes nego maiorem. Si enim corpus ponatur in spatio imaginario, repleverit quod locum quem occupabit, ideo tamen non circumdabitur a superficie alicuius corporis ambientis ut potest. Deinde nego superficiem unam non expellere aliam a loco in quo est si illa alia applicetur in ipsa loco, secundum quod superficies quantitas extensa est; est autem superficies lata, aequalis secundum profunditatem illa non occupat dictum locum quia secundum hanc profunditatem non est divisibilis nec extensa, tamen secundum latitudinem replet locum, sicut linea secundum longitudinem aliam lineam expellit a loco in quo ipsa est.

Dices lineam 4 cubitorum positam in puncto esse contra suam rationem quia postulat esse extensam quoad longitudinem. Ergo una linea aliam expellat. Inde potest quod si linea A superficiem B ponatur in medium crucis, linea A per lineam B non transibit: quod ex eo quod linea una alteri quoad penetrationem existat, at si id replet locum quantitas non non replens actu locum non resistit penetrationi.

Confirmatur efficaciter de lineis et superficiebus quia planum etiam lineas quam superficies esse divisibiles, seu dividi per se divisione quantitativa sed haec divisio fit per aliquid inter positum quod repleat locum et ideo separet lineam quia non potest illam penetrare. Et idem dici de superficie quod linea replet locum.

Caput 2.m

Quis nam sit effectus formalis primarius quantitatis.

Quia vis et ad extendere subiectum aptitudinaliter per ordinem ad locum sit effectus formalis quantitatis? Respondeo effectus formalis igitur inquiratur de effectu formali primario generico. Sum facile, quia effectus formalis nil aliud quam forma applicata subiecto: atque extensio aptitudinalis per ordinem ad locum est formalis vero generica primaria quantitatis: ergo reddere subiectum extensum erit illius effectus formalis primarius genericus.

Arguitur tamen effectus formalis primarius nec debet conveniri dari posse sine causa formali: atque extensio aptitudinalis per ordinem ad locum reperitur sine quantitate: ergo non est effectus primarius quantitatis. Probatur minor: quia substantia naturalis est extensa per ordinem ad locum et quam est sine quantitate. imo idem concedimus dequibus accidenti naturali supra cap. 1. q. 1. § 1. Respondeo negando: quia extensio aptitudinalis seu extendere aptitudinaliter per ordinem ad locum reperitur sine quantitate.

Respondeo facile concedendo maiorem. distinguendo minorem distinguendo consequens concedendo si intelligatur de effectu formali duali: negando si de effectu formali generico ad maiorem minorem concedo aliis etiam inde tamen sit inferatur contra nostram doctrinam: quia idem effectus formalis genericus primarius potest convenire a diversis formis, quae sit diferentes, ut est eiusdem generis, velut albedo et nigredo, quae habent pro effectu formali primario generico reddere subiectum coloratum: unde nullum est inconveniens quod hic effectus inveniatur in aliquo ubi non sit albedo si velut ibi fuerit nigredo

sic igitur eum reddere subiectum extensum aptitudinaliter per ordinem ad
totum sit effectus formalis genericus, poterit concurrere multis formis par=
ticipantibus illa ratione genericam, seu quasi genericam, ergo non mi=
rum si hic effectus reperiatur sine quantitate.

Reddere que quo ad non substantialis habui=
sit quantitatem erit bis extensa per ordinem ad totum, sub ratione propria
extensionis, et iterum ratione quantitatis, ergo etiam essentialiter et accidentaliter.
Respondetur concedendo sequelam, nam nullum est absurdum quod intellectum illud
sit essentialiter quale ratione qualitatis, quam essentialiter participat, et accidentaliter
quale ratione actus illius quem dicit quod actus est et qualitas. Item
nullum est inconveniens quod hoc sit essentialiter ens et habens entitatem rationem en=
tis, quod essentialiter participat, et sit accidentaliter habens entitatem ratione proprie=
tatum illius quas involvit, et quo sic dicendum erit de substantia et
illius duas extensiones aptitudinales per ordinem ad totum.

Dices 2.º extendere subiectum aptitudin=
primariã tr vel per ordinem ad locum replendum sit effectus formalis quantitatis? Respondetur
affirmative si intelligatur de effectu formali primario denominati, quo extensio ap=
titudinalis in ordine ad locum replendum est forma denominatis quantitatis: quia
haec posita in subiecto reddit illud aptum ad replendum locum, quo illius
effectus formalis primarius denominatis est reddere subiectum aptitudinaliter ex=
tensum per ordinem ad locum replendum.

Opponens extendere aptitudinaliter per ordinem ad
totum est effectus primarius genericus quantitatis: ergo extendere aptitudina=
liter per ordinem ad totum accidentaliter erit effectus primarius denominatis, quo non erit
effectus formalis primarius denominatis extendere aptitudinaliter in ordine ad locum